

Собех Э., Собех К. А. — Активность γ -глутамил-транспептидазы (GGTP) в крови здорового и больного лейкозом крупного рогатого скота.

Активность GGTP определяли в сыворотке крови, в плазме крови в гомогенате лейкоцитов и в гемолизате крови здорового и больного лимфатическим лейкозом крупного рогатого скота. Установили, что активность GGTP в сыворотке крови телят была свыше три раза сильнее чем в сыворотке взрослых животных. Кроме того установили присутствие активности GGTP в плазме и в гомогенате изолированных лейкоцитов а отсутствие в гемолизате. Определяя активность GGTP в материалах от животных больных лейкозом обнаружили значительное ей понижение в лейкоцитах и отсутствие отчетливых разниц в сыворотке крови. Гистохимически локализовали энзим в нейтрофильных гранулоцитах и в лимфоцитах, причем процент кровяных телец проявляющих положительную энзи-

матическую реакцию был у больных животных ниже чем у здоровых.

Sobiech E., Sobiech K. A. — The activity of gamma-glutamyl-transpeptidase (GGTP) in the blood of normal and leukaemic cattle.

The activity of GGTP in the sera, plasma, homogenized leukocytes and haemolytic blood of normal and leukaemic cattle was assayed. It was found that the activity of GGTP in the serum was over three times higher in calves than in adult animals. Besides there was noticed the occurrence of the activity of the enzyme in the haemolytic blood. The activity of GGTP in cattle suffering from leukosis was decreased in leukocytes but not in sera. The enzyme was situated in neutral granulocytes and lymphocytes; the percentage of blood corpuscles with positive enzymatic reaction was lower in sick animals compared with those of normal ones.

JULIAN STANKIEWICZ
Lubartów

Enzootia grzybicy u indyków w przebiegu mykoplazmozy, leczonej antybiotykami

Grzyby należą do szczególnie rozpowszechnionych w otoczeniu domowych zwierząt drobnoustrojów warunkowo-chorobotwórczych. W patologii drobiu szczególnie dużą rolę odgrywają dwa rodzaje grzybów, a mianowicie pleśń z rodzaju *Aspergillus* oraz grzyby drożdżopodobne z rodzaju *Candida*. Pierwsze z nich występują najczęściej w postaci zarodników w ściółce dla drobiu (słoma, siczka, wióry, trociny itp.), zepsutej karmie, w wodzie, aparatach lęgowych i kłujnikach, koszach na pisklęta i in. Grzyby z rodzaju *Candida* bytują jako komenzale na błonach śluzowych jamy dziobowej, przewodu pokarmowego a nawet górnych dróg oddechowych (1, 2). Przy zaistnieniu czynników usposabiających obydwie rodzaje grzybów powodować mogą masowe zachorowania ptaków. Jednym z ważniejszych czynników, ułatwiających grzybom nabycie właściwości chorobotwórczych są antybiotyki, które podawane ptakom doustnie hamują rozwój bakteryjnej flory jelitowej o antagonistycznym działaniu w stosunku do grzybów, co ułatwia tym ostatnim obfite namnażanie się (4).

Własne obserwacje dotyczą enzootii zakażeń grzybami, jakie rozwinęły się w stadzie indyków po stosowaniu streptomycyny, oxytetracyliny oraz neotarchocinu. Stado obejmowało 2290 ptaków, u których w 6-tym tygodniu życia wybuchła mykoplazmoza, połączona z masowymi upadkami indyków. Oprócz typowych dla tej choroby objawów stwierdzano silną biegunkę oraz stany zapalne stawów, zwłaszcza skokowych.

Badania laboratoryjne padłych ptaków początkowo wykazały obfity wzrost *E. coli* (szczyepy gamma-hemolityczne). W celach leczniczych zastosowano w chorym stadzie u części indyków streptomycynę, u pozostałych oxytetracynę (obydwie antybiotyki podawano *per os*). Przy braku wyraźniejszej poprawy po upływie tygodnia w miejsce streptomycyny i oxytetracyliny podano ptakom neotarchocin przez okres dalszych 7 dni. Wobec nowej fali upadków dokonano szczegółowych badań chorych i padłych ptaków. Tym razem badania laboratoryjne wykazały aspergilozę płuc i worków powietrznych oraz kandydiazę przewodu pokarmowego. Po uzyskaniu powyższego wyniku przerwano podawanie antybiotyków a podjęto leczenie zakażeń grzybami.

W tym celu przez okres 5 dni stosowano z wodą do picia roztwór jodu w jodku potasu

Ryc. 1. Obrzęk zatoki podoczołowej na tle mykoplazmozy u indyka

(10 g KJ na 10 l wody + 5 g jodu, z tego 1 łyżeczkę na 3 l wody). Zastosowanie leku spowodowało stopniowe zmniejszanie się liczby padnięć, przy czym zaobserwowano wyraźną poprawę w przyjmowaniu przez ptaki pokarmu oraz wody i w ogólnej kondycji stada. Wprawdzie u części indyków objawy mykoplasmozy (obrzęk zatok podoczodołowych, kichanie, potrząsanie głową, rzęzący oddech itp.) utrzymywały się aż do oddania ptaków na ubój (w 16 tygodniu życia), nie mniej upadki ograniczyły się do sporadycznych (ogólne straty wyniosły 378 indyków). Wynikało stąd, że przypadki masowych padnięć ptaków, jakie miały miejsce po przeprowadzonej kuracji stada antybiotykami były spowodowane raczej zakażeniami przez

grzyby (aspergiloza, kandydiaza) a nie mykoplasmozą.

Opisany przypadek wskazuje na celowość dokonywania badań laboratoryjnych, z uwzględnieniem możliwości zakażeń grzybami, zwłaszcza w okresie leczenia ptaków antybiotykami o szerokim zakresie działania. W razie stwierdzenia zakażeń grzybami konieczne jest stosowanie odpowiednio dobranych środków przeciwgrzybiczych w zaatakowanym stadzie.

Piśmiennictwo

1. Bisping W.: Zentbl. Vet.Med. S.B. 10, 325, 1963.
2. Gierke A. G.: Monthly Bull. Calif. Dep. Agr. 21, 229, 1932.
3. Marek K.: Choroby drobiu. PWRiL, 1972.
4. Moyeda B.: Avian Dis, 5, 232, 1961.

Adres autora: lek. wet. Julian Stankiewicz, ul. 1-go Maja 34, 21-100 Lubartów.

WIESŁAW CHOWANIEC, IRENA ZIOMKO, TERESA WOJTOŃ, STANISŁAW PIĄTKOWSKI

Badania nad przydatnością Nilzanu ICI w zwalczaniu motylicy wątrobowej i nicieni żołądkowo-jelitowych u bydła

Z Zakładu Parazytologii i Chorób Inwazyjnych Instytutu Weterynarii w Puławach

Z rozpoznania sytuacji inwazyjologicznej wynika, że w warunkach krajowych najbardziej rozpowszechnionymi parazytozami u przeżuwaczy domowych są choroba motylicza oraz nematodozy przewodu pokarmowego i oddechowego.

Do zwalczania wyżej wymienionych robaczy używa się obecnie u nas dwóch preparatów — Zaniłu i Nilvermu ICI (leki produkowane są przez Biowet na licencji firmy ICI). Pierwszy z nich, którego substancję czynną stanowi 2,2'-dihydroksy-3,3'-5,5'-6-pięciochlorobenzanilid jest przeciwmotyliczym lekiem, natomiast drugi, którego substancję czynną stanowi dl,2,3,5,6-czterohydro-6-phenylo-imidazo (2,1-b) tiazol jest lekiem przeciwko nicieniom żołądkowo-jelitowym i płucnym.

Opublikowane dotychczas w prasie zagranicznej i krajowej wyniki badań nad leczniczą wartością i terenową przydatnością obu terapeutyków można streścić następująco:

Zanil stosowany w dawce 10 mg substancji czynnej na 1 kg ciężaru ciała u bydła oraz 15 mg/kg ciężaru ciała u owiec odznacza się bardzo wysoką skutecznością działania (ponad 90%) na dorosłe postaci motylicy wątrobowej a w dawkach 3-krotnie wyższych również i na niedojrzałe pasożyty w wieku 6—8 tygodni, co umożliwia zwalczanie także ostrej postaci fa-

sciolozy; jest on lekiem o wyjątkowo małej toksyczności dla organizmu leczonych przeżuwaczy i to bez względu na ich stan fizjologiczny (wiek, ciąża) i kondycyjny; nie wymaga stosowania w okresie leczenia żadnych ograniczeń dietetycznych; jest też szybko wydalany z ustroju zwierząt oraz nie wpływa ujemnie na technologiczną wartość mleka (3, 4, 7, 8, 9, 11, 12, 16, 17, 27, 28).

Nilverm podawany w dawkach 12—15 mg substancji czynnej na 1 kg ciężaru ciała jest wysoce skutecznym lekiem w zwalczaniu imaginalnych i preimaginalnych form prawie wszystkich gatunków nicieni żołądkowo-jelitowych pasożytujących u bydła i owiec (94—100%) a także nicieni płucnych (94—98%) z rodzaju *Dictyocaulus* i *Protostrongylus*; preparat cechuje się wysokim stopniem bezpieczeństwa dla zwierząt w różnym wieku, różnej kondycji i dla zwierząt z zaawansowaną ciążą; nie wymaga on stosowania w okresie leczenia żadnej diety; wydalany jest z organizmu bardzo szybko i nie ma ujemnego wpływu na konsumpcyjną wartość mleka (1, 2, 5, 6, 10, 13, 14, 20, 21, 22, 24, 25, 26).

Ostatnio na rynku światowym ukazał się preparat pod nazwą Nilzan, produkcji ICI. Terapeutyk ten, będący mieszaną Nilvermu i Zaniłu, ma poszerzone spektrum terapeutyczne, co